

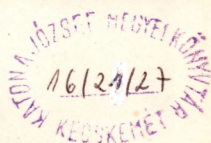

KATONA JÓZSEF

* SZINHÁZ *

HOLNAP FOLYTATJUK

színmű

KECSKEMÉT

1962 — 63

DOBOZY IMRE
Kossuth-díjas

Dobozy Imre:

Holnap folytatjuk

Azt hiszem, nálunk — s másutt is, ahol szocializmus épül — hosszú időn át az lesz az emberileg s társadalmilag egyaránt legizgatóbb kérdés, hogy a közösség és az egyén között hogyan lehet kialakítani nem formális, nem főként rendszabályokon nyugvó, hanem igazi, tehát tudatos és értő harmóniát. Elvben könnyű megfogalmazni a tételt: az egyén értse meg s vállalja — nemcsak munkában, hanem magatartásban, erkölcsben is — a közösség előremozdulását, a közösség pedig vigyázza és segítse az egyén szocialista felnövekedését, kibontakozását, értelmi s érzelmi gazdagodását. Csakhogy az egyén, éppen mert egyén, sokféle holmit cipelve az individualizmus kelléktárából, egyáltalán nem könnyen s még kevésbé gyorsan azonosul a közösség érdekeivel, szemléletével, tempójával; a közösség pedig sosem elvont fogalomként, vagy atyai szimbólumként találkozik az egyénnel, hanem egy másik egyén, vagy másik egyének képében, legtöbb esetben az előljáró vagy a nevelő alakjában — magában hordva nemcsak a közösség képét, hanem saját egyéniségének vonásait, ellentmondásait is. Ez teszi rendkívül bonyolulttá, kényessé s nem egyszer élesen drámaivá az egész problémát.

Dramám főhőse is, a régi hadsereg mérnöktisztjei közül startolva, csak sok év után kezdi megérteni, hogy valójában milyen világ születik nálunk. S ebben nemcsak ő a hibás: azok az évek is, melyekben általánossá vált a gyanakvás, melyekben a közösségi lét két leg-

fontosabb pillére, a szocialista törvényesség és a szocialista humánus rongálódott meg. Végre azonban ez a tisztból lett mérnök, kiváló tudós, a valóság vonzásának engedve, mégis eljut az értő felismerésig, és addig a belső kívánságig, hogy ne legyen titka a közösség előtt. S ekkor következik elveink gyakorlati próbája: vajon, a nekünk valló, hozzánk vonzó ember megkapja-e a vágyott bizalmat, a lelki egyenrangúságot, az embertársi szolidaritást, vagy nem? — vagy csak felemás módon kapja meg?

Bár a dráma egy háborús jelenettel kezdődik s bár e jelenetet követően egy embernek meg kell halnia, — színművem végig nem arról szól, hogy a főhős, Ágass mérnök, bűnös-e vagy sem a kivégzett partizán halálában. Nem bűnös, ez kezdettől fogva világos. A dráma arról szól, hogy amikor megerősödik benne a feltétlen őszinteség akarata, a közösség iránti nosztalgiája: hisznek-e neki, vagy sem? A bizalom drámája tehát ez, amelyben — a valósághoz híven — van, aki szembekerül az önmaga által prédikált, de nehéz helyzetben nem vállalt szép elvekkel: s van, aki ugyan nem prédikálja a barátság, az emberi felelősség, a kiállítás erényét, de éli belső parancsként.

A „Holnap folytatjuk” a budapesti Nemzeti Színházban közeledik az ötvenedik előadáshoz s őszre Moszkvában, Prágában és Berlinben is bemutatják. A színmű útján mégis különösen örvendetes és szép állomásnak érzem a kecskeméti bemutatót: magyar drámának eleve tisztességet jelent az, ha Katona József szülővárosában, a róla elnevezett színházban játsszák. Emellett, bevallom, nagyon szeretem Kecskemétet, amely egyre városiasabb, sőt nagyvárosiasabb élénkségében is szervesen, okosan meg tudta őrizni a vidék nyíltságát, vonzó jovialitását, természetes kedvességét.

DOBOZY IMRE

Kossuth-díjas

Holnap folytatjuk

Színmű 2 részben

S z e r e p l ő k :

Ágass László	<i>Bárdy György</i> Jászai-díjas
Laci, a fia	<i>Pathó István</i>
Mária	<i>Dévay Camilla</i>
Cserepes	<i>Jánoky Sándor</i> Jászai-díjas
Laczkó	<i>Baracsi Ferenc</i>
Barla	<i>Simon György</i> Jászai-díjas
Bertók	<i>Mezey Lajos</i>
Anna, titkárnő	<i>Bilicsi Mária</i>
Tóthné	<i>Kondor Klára</i>
Takarítónő	<i>Kovács Mária</i>
Klockner százados	<i>Liliom Károly</i>
Szijártó honvéd	<i>Száraz József</i>
Márton törzsőrmester	<i>Rákosi Lajos</i>

Díszlettervező: *Borcsa István*

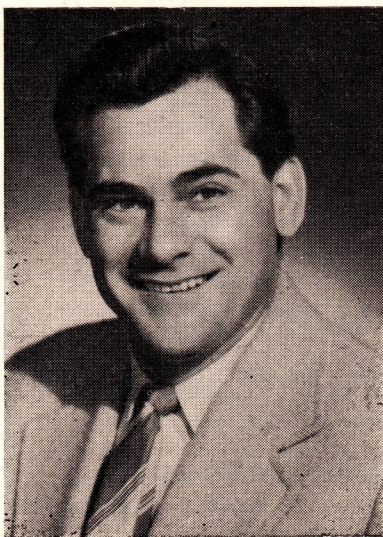
Jelmeztervező: *Márton Aladár*

Rendező: **MÓNOS ATTILA** f. h.

Barla:

...gondban eltörődő nemzedék a mienk, értelmes gondban törődik el az igaz — de az idő múlik és mindenki egyszer él...

...nem az éltet bennünket, hogy minél szebben tudjuk utánozni a szirének hangját... hanem az, hogy mi együtt úgy ahogy vagyunk... mégis csinálunk valamit, ami előtt Ön leveszi a kalapját.

SIMON GYÖRGY
Jászai-díjas

BÁRDY GYÖRGY
Jászai-díjas

Ágass:

Nincs nehezebb, mint önmagunkról kíméletlenül elmondani az igazat: remélem másokkal elhithető... már nem ilyen nehéz... most már végkép tarthatatlannak érzem a munkám és a magánéletem közti demarkációs vonalat. Nekem éppen az hiányzik, ami egy családban megtalálható: kölcsönös bizalom, igazi szolidaritás, egy kis meghitség, egy kis jóakarát...

„Izig-vérig mai, a gondok mélyébe nyúlóan szókimondó, közérdekű a játék s annak minden mozzanata. Igaz, ha úgy tetszik: illusztráció. Irodalmi színvonalú illusztrációja a párt politikájának, mondhatnám úgy is: az utobbi évek egy sor emlékezetes politikai beszédének. A darab — túl a társadalmi aktualitáson — történelmi-erkölcsi drámává, holnap is érvényes színtézissé válik. Ez itt már a szocializmus drámája, és a művészi igazság — a jövőnk igazsága. Ezért van az, hogy a befejező hosszú párbeszédet, a bonyodalom elcsitultával — független ide, független oda, fűtül a dráma a dramaturgiára! — a nézőtér lélegzetvisszafolytva hallgatja végig. Ezért tartom Dobozy darabját az egyik legsikerültebb a pillanatnyi sikerét is remélhetően túlélő színdarabunknak.”

(Mesterházi Lajos)
(Népszabadság)

„Dobozy egyik legjobb írói képessége, hogy eleven és fordultatos párbeszédeiben, sokszor publicisztikus, de sosem élettelen tirádában mindig megtalálja azt a fordulatot, amely az előtünk lejátszódó egyedi eseten túl az általánosra utal; amely megteremti — pozitív vagy negatív értelmében: szinte mintegy — azt a hidat a színpadi sorsok és a nézőtér között, amely a játékot kinek-kinek személyes ügyévé teszi. Ez a színműnek a legnagyobb értéke, ez az, aminek következtében ez nemcsak jó ügy hasznos szolgálata, de kétségtelen és jogos siker is.”

(Nagy Péter)
(Magyar nemzet)

BARACSI FERENC

Laczkó:

Hogyan higgyek neked? Azt hiszed együvé tartozni az csak szándék dolga? Le kell azt fedezni közös szenvedélyekkel, közös kirándulásokkal...

Laci:

Én füttyülök az erkölcsi rokkantakra! Teljes életet akarok élni. Nyersen, erősen, izgalmasan teljeset! Mondjanak a szemembe mindent és én is mindenkinek a szemébe mondok mindent!

PATHÓ ISTVÁN

Ágass László, a darab főmérnök-hőse, tulajdonképpen értelmiségünk megbecsült tagjának számít: hadmérnöki iskolát végzett s a fronton is parancsnokként volt, de baja nem lett, becsületesen dolgozott és dolgozhatott az elmúlt másfél évtizedben, jelenleg egy atomkutató intézetben az egyik legelismertebb szakember. Ágass nagy utat tett meg ez alatt a tizenhét év alatt: a párt és a szocializmus tudatos elutasításától az azzal való lényegi azonosulásig, a hűvös kívülállástól az együvé tartozás vágyáig. E vágytól hajtva ás ki a múltjából egy soha senki által nem bolygatott epizódot: azon a frontszakaszon, ahol ő volt parancsnok, kivégeztek egy partizánt — bár utasítása nélkül, sőt bizonyos fokig utasítása ellenére... Magnetofonba mondja ezt a régi történetet, s — éppen mikor döntő kísérlet előtt áll, melynek sikere nagyrészt rajta áll, vagy bukik — átadja ezt a szalagot igazgatójának és osztályvezetőjének. Különös véletlenként ebben a pillanatban kerül az intézethez alezredesi rangban, katonai szakértőként a másik partizán, akinek annál a bizonyos kivégzésnél sikerült megmenekülnie. Az igazgató szeretné eltussolni, jelentéktelenné tenni az egész ügyet; Ágass azonban — eléggé nyers és váratlan módon maga közli Barla alezredessel régi ismeretségük eredetét: nem csoda, ha az, aki azt hiszi hogy társa pusztulásáért az előtte álló a felelős. szintén nyersen válaszol és azonnali felfüggesztését, bíróság elé állítását követeli.

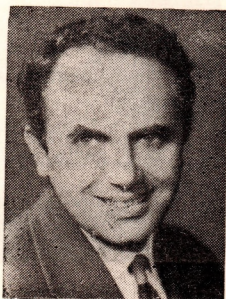
Az eljárás, s a környezete hirtelen magatartás-változása régi sebeket szakít fel Ágass-ban: mert értelmiségi, benne nem lehet megbízni, szava hitele érdektelen; reménytelennek látja helyzetét s öngyilkosságra készül. Közben azonban fia, aki először maga is elhitte apja bűnösségét, utánajár s megbizonyosodik ártatlanságáról. Ezt bizonyítja Barla ezredesnek, aki maga keresi fel a magára maradt embert s hosszú beszélgetésben győzi meg arról, hogy kétségbeesésre nincs oka: oldódnak a régi görcsök és előítéletek, az igazság kiderül, ha harcolnak érte, s a nemrég még kölcsönösen saját igazságukba bezárkózott, ellenségként szembenálló felek heves, de baráti vitába merülnek, s azzal a reménnyel válnak el egymástól, hogy másnap folytatják.

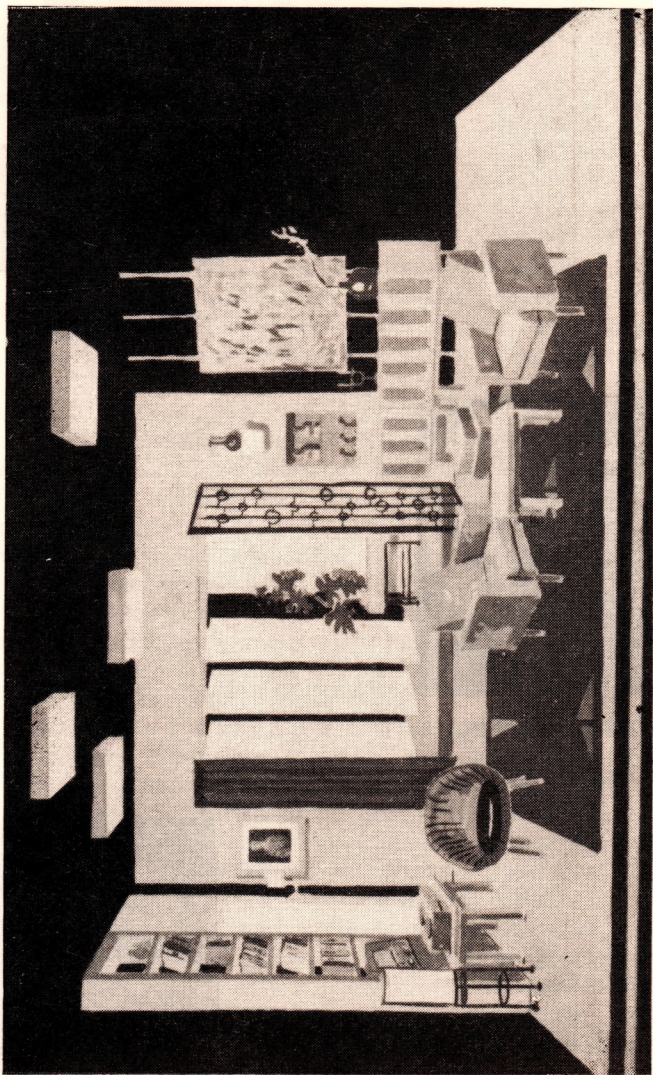
JÁNOKY SÁNDOR
Jászai-díjas

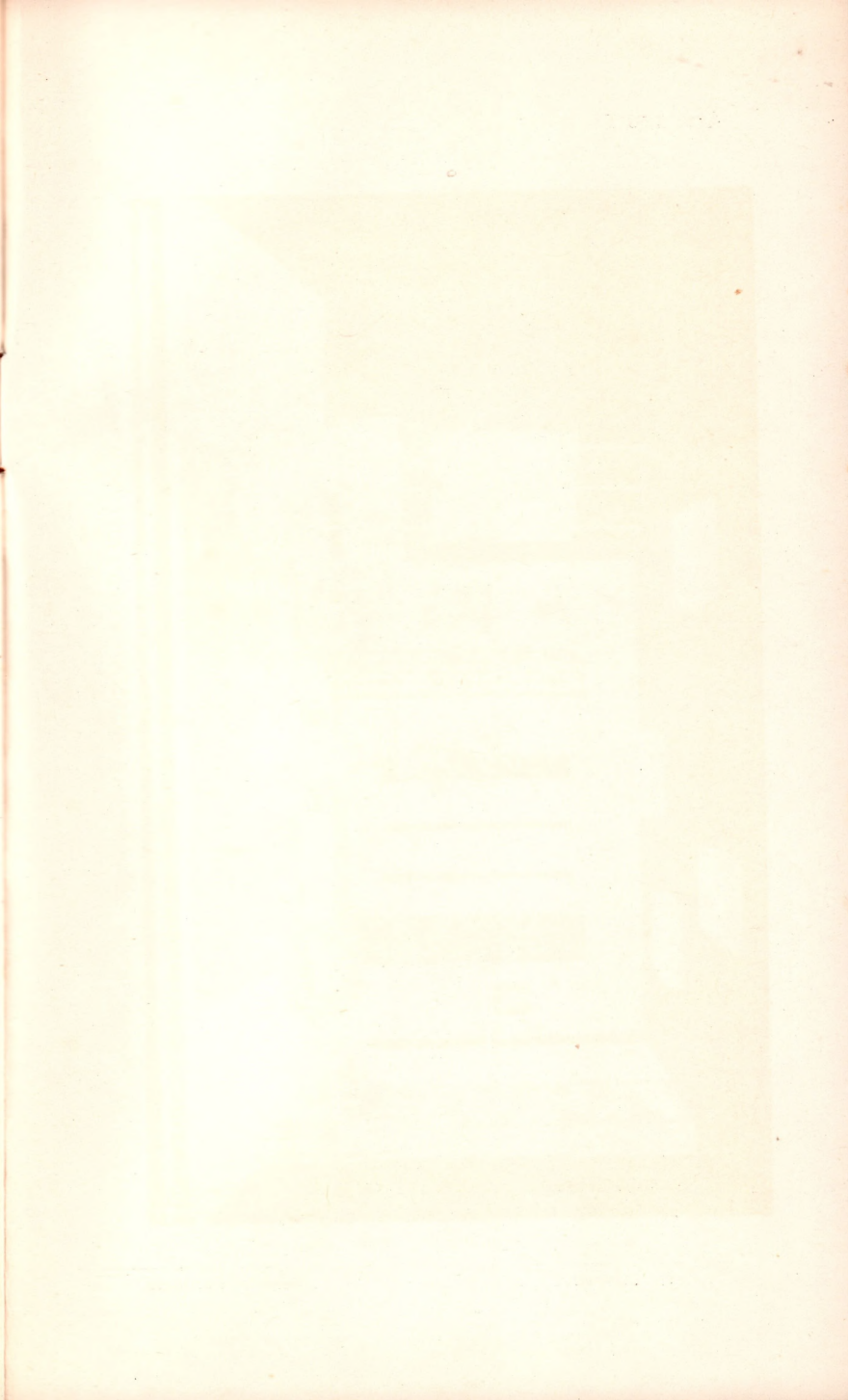
DÉVAY CAMILLA

MEZEI LAJOS

Borcsa István díszletterve a HOLNAP FOLYTATJUK c. darabhoz

Ára: 1,50 Ft.

Készült 1500 példányban 1 (A/5) iv terjedelemben
az MNOSZ 5601—59. és 5602—55. sz. szabványok szerint

Szerkeszti: Siklós Olga

63. 2437 BNYV Kecskemét — F.k.: Nádasy Ferencné